

Codi de democratització política, funcions i compromisos ètics

@capgiremBCN /capgirembarcelona capgirembarcelona.cat

CANDIDATURA RUPTURISTA
A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

capgirembarcelona.cat

Capgirem
Barcelona

Codi de democratització política, funcions i compromisos ètics

En el fons de la qüestió sobre el paper i els compromisos ètics en el desenvolupament de les tasques de representació política no es pot obviar un debat que és de profunditat, conceptual i substantiu, però també estratègic del que entenem per **l'activitat política i els objectius de transformació social (en moviment) que perseguim**.

En primer lloc, per convicció o per principi. És a dir, no entenem l'activitat política i l'exercici de sobirania popular si no s'exerceix quotidianament, des de la base i amb la base –tot i la complexitat de les contradiccions que puguin generar-se, les quals caldria “normalitzar” com a fet democràtic, sense caure en el parany retòric de la desautorització d'uns avantguardes o lideratges, fet que anul·la un projecte global. Però també, en segon lloc, des d'un punt de vista estratègic.

Si realment es vol anar lluny, guanyar la ciutat i canviar el rumb –més enllà de guanyar unes eleccions–, ens enfrontem a poders constituïts, estructures i lobbies als quals no es pot vèncer només des de la raó o la dialèctica, sinó des de la força de la voluntat popular permanentment activa. La lògica electoral, en l'actual règim, respon força a la lògica mercantil i liberal: triar entre l'“oferta” disponible. Una dinàmica que desactiva, delega (“fer confiança”) en una “marca” o “partit” que resoldrà els problemes, necessitats o desitjos d'acord amb un programa. Res que es proposi canvis estructurals –ni els poderosos ni el gran capital tampoc no ho fan-, sinó quediposita o centralitza tots els seus recursos en l'acte electoral.

Hi ha exemples de canvis socials reals arreu, així com exemples recents sobre problemàtiques i lluites concretes, que demostren com és de necessària aquesta mobilització continuada i persistent; no per fer –en llenguatge col·loquial- de “claca” o *supporters* dels nous lideratges, sinó com a força de canvi real. Això és quelcom que només és possible, avui, instituint xarxes i espais populars de debat, acció i poder de decisió (encara que sigui de forma asimètrica en el temps), generant lògiques d'activació i apoderament popular que marquin l'agenda de debat als espais i dinàmiques institucionals, **enfortint com a prioritat una base social** necessàriament autònoma –d'aquí la importància de pensar en espais i dinàmiques acordades de gestió de les contradiccions– de tot govern “afi” o “aliè”¹.

En qualsevol cas, més enllà d'enunciats o eixos més o menys desagregats, fóra bo que en aquest debat es busqués la **formulació de preguntes clau per respondre amb criteris i propostes concretes mitjançant el debat**:

- Quins espais (on i qui) prendran decisions estratègiques i programàtiques?
- Quin paper tindran els espais col·lectius de debat, decisió i control en relació amb els càrrecs electes i de lliure designació i amb la seva activitat política, més enllà de rendir comptes? O dit d'una altra manera: quin paper (capacitat de decisió) han de tenir les veïnes i els veïns en relació amb la capacitat d'acció dels electes i els seus tècnics?
- Com ho fem perquè, al seu torn, l'agenda institucional no eclipsi l'agenda, les reivindicacions i les demandes socials i veïnals en aquests espais deliberatius i de control que s'arribin a instituir o reconstruir?
- Quina informació sobre l'activitat política (programa, agenda, etc) i els aspectes econòmics de la candidatura i de les futures regidores ha de ser pública i com s'ha de fer?

---

1. Per posar un exemple pràctic: si es municipalitzessin els serveis d'abastament d'aigua, si s'abolís el projecte i es fes front als interessos creats al Port Vell amb magnats del gran capital transnacional, si es desféss el nínxol d'interessos apoderats a Turisme Barcelona, Fira de Barcelona, etc., -i els que vindran (i intentaran cooptar, primer, i sinó anular, la resistència seria ferotge. No pel fet de guanyar unes eleccions (tria entre ofertes), perquè ho posi en un programa electoral a complir, per capacitat d'incidència mediàtica que es tingui, o per la mera Raó que tinguem, això és podrà assolir: cal una força i una base popular activa, autònoma i que s'enforçeixi –sense ser escapçada per enfortir les institucions- que pressioni, doni suport i acompanyi de forma crítica aquest procés. I també cal si es vol guanyar, aquí i d'aquesta manera, en què per nosaltres és prioritari incidir si volem canviar realment les nostres condicions de vida en el context actual, més enllà de les raons.

- • Quins límits ètics posem al finançament de les forces polítiques (què considerem legítim i què no)? Què fem amb els diners restants un cop descomptada la retribució justa de càrrecs electes i de lliure designació (mentre no es canvia la legislació)?
- • Com evitem la professionalització de la política o com limitem “les carreres polítiques”? Quins límits temporals establím a l’activitat política retribuïda (representació i lliure designació)?
- • Quins criteris de referència i límits retributius considerem justos d’acord amb les condicions econòmiques del poble al qual es representa?

D’acord amb el quart objectiu d’enfocament democratitzant de la política, i amb la voluntat d’anar un pas més enllà de les relacions sociopolítiques de subalternitat –govern/poble– que tradicionalment s’han plantejat a l’entorn d’idees com control, transparència i fiscalització (d’unes elits a controlar però a qui no es qüestionaria així el monopoli de la presa de decisions), plantejem tres qüestions o àmbits clau:

- Qüestió 1. DEMOCRATITZACIÓ, PARTICIPACIÓ DIRECTA I CONTROL PÚBLIC (presa de decisions, mandat, rendiment de comptes i revocabilitat)
- Qüestió 2. TRANSPARÈNCIA, DESPESES I FINANCES ÈTIQUES
- Qüestió 3. REAPROPIACIÓ COL·LECTIVA i POPULAR DE L’ACCIÓ POLÍTICA INSTITUCIONAL (desprofessionalització, retribució i limitació de carreres polítiques)

1. DEMOCRATITZACIÓ, PARTICIPACIÓ DIRECTA I CONTROL PÚBLIC

Presa de decisions, mandat, rendiment de comptes i revocabilitat

- Quin paper (capacitat de decisió) han de tenir les veïnes i els veïns en relació amb l'acció política (de govern i/o oposició) dels electes i els tècnics de lliure designació?
- Quins espais (on, qui i com) prendran decisions estratègiques i programàtiques?
- Quin paper tindran espais els col·lectius de debat, decisió i control en relació amb els càrrecs electes i de lliure designació i amb la seva activitat política més enllà de rendir comptes?
- Com ho fem perquè, al seu torn, l'agenda institucional no eclipsi l'agenda, les reivindicacions i les demandes socials i veïnals en aquests espais deliberatius i de control que s'arribin a instituir o a reconstruir?

Objectiu:

Recuperar la sobirania popular i que sigui la base social –el subjecte de la mateixa, aquells que viuen a la ciutat- qui tingui plena capacitat de decisió sobre les condicions de vida materials, simbòliques i d'espai a la ciutat. No volem substituir una vella elit per una de nova a qui delegar i transferir sobirania. *El Poble mana en moviment i el govern obeeix quotidianament.*

1.1 Democratització: desencapsular la presa de decisions i recuperar sobirania popular

L'actual concentració i acumulació de capital i recursos en poques mans –tant econòmics (elits financeres), com també polítics i de presa de decisions, a través de la democràcia representativa liberal (elits delegades)–, sumada a l'individualisme cultural que mina vincles comunitaris, i a la crisi de legitimitat institucional, a la desconfiança i a la desafecció política, ens situa en una cruïlla política històrica. En la política i el poder –en sentit no de possessió, sinó en exercici pràctic de poder fer (poder potencia) – la Raó i la Força són dues cares d'una mateixa moneda, condicions necessàries però no suficients, especialment la Raó.

Tot i el risc de simplificar, deixant de banda idealismes i debats teòrics ontològics, a gairebé ningú no se li escapa que la força de la raó o de les raons –el poder de convèncer, altrament mediatitzat a l'arbitratge de mitjans de comunicació de masses de propietat privada– és manifestament insuficient per si mateix per fer front als “poderosos”, per lluitar contra la subalternitat del “poble” o de les classes populars i fer que puguin decidir sobre les seves condicions materials de vida, la seva sobirania.

Podem carregar-nos de Raó o de Raons, fins i tot empíriques, però això no equival en cap cas a tenir una Força suficient que permeti fer recular l'adversari, canviar les coses- les estructures i relacions de poder que determinen les condicions materials de vida de la majoria de la població enfront d'una minoria poderosa, que acumula capital i dependències. Més enllà del fet que puguem aprofitar-nos del capital mediàtic d'algunes personalitats per a incidir, seduir, convèncer o, si més no, obrir esclerxes argumentals en el pensament acrític dominant, a través dels mitjans de comunicació de masses o de les mateixes xarxes, la cruïlla de fons, substantiva i estratègica, passa per escollir entre dos pols:

- La “(re)conquesta de l'Estat i les Institucions” a través d'unes noves elits polítiques d'esquerra en les quals delegar l'acció política per fer front als “poderosos” i a les “elits financeres”–dinàmiques de concentració per fer front a la concentració.

O bé:

- L'apoderament popular, la reapropiació col·lectiva d'espais de presa de decisions, amb l'objectiu últim de potenciar i fer créixer la base com a subjecte polític actiu d'una sobirania popular que només s'omple de significat en l'exercici i la quotidianitat –practicada. Una sobirania que, per tant, no és ni transferible ni delegable; així com tampoc el subjecte popular no és un mer dipositari abstracte d'aquesta.

Per descomptat, simplificar no ajuda a comprendre una realitat que és complexa i plena de matisos. Però alhora és veritat que la complexitat no és (o no hauria de ser) obstacle per respondre a dilemes i qüestions bàsiques. **En el primer dels escenaris, la “unitat (orgànica) d'esquerres”** és un instrument vàlid, ja que es tracta d'armar **avantguardes i quadres en qui delegar la sobirania popular o el poder de decisió**. **En el segon, ho és la “unitat popular”**, on el subjecte polític no és una avantguarda i els seus quadres, sinó **l'autonomia intransferible o indelegable de les classes populars i el seus espais**.

En el primer escenari, parlem de delegats i/ elits que han de rendir comptes (accountability), i on no es qüestiona la relació de poder governant-governat, però sí la transparència. **En el segon**, el debat de la qüestió està **en la presa de decisions** (qui i com les pren quotidianament): disposa de **portaveus** (no delegats orgànics personals) i planteja la **necessitat de solidaritat horitzontal, ajuda mútua i, operativament, de mecanismes de gestió de contradiccions entre espais autònoms** (que també inclouen el control i rendiment de comptes, però no en són l'epicentre)

Ni en la millor de les conjuntures possibles per al primer escenari –és a dir, per a la substitució/reposició d'una *antiga elit de carreres polítiques acomodades* per una nova fornada provinent de lluites i moviments socials alternatius a qui delegar o transferir la sobirania popular a través del vot cada 4 anys– això no esdevé, per si mateix i automàticament, una Força suficient de ruptura amb el règim en l'actual context. En primer lloc, per l'envergadura dels reptes i objectius de ruptura que (a priori) es plantegen. En segon terme, perquè redueix la Força o concentra la mobilització de recursos a l'acte de triar entre “ofertes” electorals a qui delegar o transferir (partits) el nostre poder de decisió –més o menys, d'acord amb un programa. És una dinàmica similar a la d'un mercat, on els consumidors individuals trien entre “marques” (o Raons) per adhesió o identificació en un marc de competència política imperfecta. Però, alhora, amb una gran diferència en l'espai-temps: les eleccions/delegacions són cada 4 anys, però els mercats trien i fan política als despatxos cada dia. Per molt que deleguéssim la nostra

sobirania en la millor i més preparada de les avantguardes, les Forces són molt desiguals i no és en la batalla pels despatxos on tenim avantatge; ans al contrari, és on l'economia i les dependències financeres de la majoria social són governades amb comoditat per una minoria que no respon a l'obediència dels vots.

La legitimació electoral i mediàtica és clau per obrir-nos pas, i seria naïf obviar-ho. Però també es redueix a això, a un moment de mobilització en el temps (cada “x” anys) que no genera continuïtats, ja que l'objectiu és la delegació de poder a unes elits o partits (velles o noves), i la mobilització es desactiva en delegar poder. Això no vol dir infravalorar ni desaproveitar el potencial de mobilització si el que es vol és guanyar no només una comtessa electoral, sinó la ciutat sencera. Ara bé, **aquesta mobilització, activació crítica o espurna a través d'una candidatura electoral no hauria de ser una finalitat en si mateixa, sinó un instrument més que cerqui inequívocament continuïtats d'acció popular a través de la recuperació de poder i d'espais de presa de decisions i de la mobilització contínua i persistent de la base social en la lluita per a la seva emancipació i dignificació de les condicions de vida². En últim terme, la mobilització persistent en el temps és l'únic instrument de força real i imprescindible –més enllà de les raons que es puguin acumular o el nombre de vots que s'assoleixin– per fer front a unes dinàmiques de mercantilització de les nostres vides i ciutats que no es produeixen cada quatre anys, sinó dia a dia en unes condicions de clar desavantatge de forces amb els cercles de poder econòmic i financer.**

Del contrari, la dinàmica electoral i institucional pot mobilitzar suports, fans o adhesions en el millor dels casos. Però redueix la ciutadania a l'estadi de consumidors o espectadors polítics, i ens porta a un terreny de joc on la lluita passa per la maximització d'espectadors de la política-show, per una batalla asimètrica revestida d'igualtat en la qual ens submergim quan participem –“si no t'agrada una oferta política, doncs vota'n una altra d'entre les diferents opcions de tria (consumició) alternatives i accepta la voluntat majoritària (consumidors o ciutadans)”. Valdria la pena no perdre de vista la transició dels partits de classe cap a *catch all parties*, i de retruc, el rol dominant en el si dels partits que han acabat adquirint els departaments de màrqueting i comunicació política. Quantes eleccions al cap dels anys s'han acabat perdent finalment, després de tants viatges a enlloc cercant nous electors-consumidors donant per descomptada la mobilització dels “propis” (classe)? Quants recursos i protagonisme polític s'han utilitzat per fer girar polítiques i discursos en funció d'enquestes (com si es tractés d'un estudi de mercat a la cerca de consumidors)? Per què hi ha fenòmens, com Podemos, que toquen la mèdul·la de votants militants de base que han estat desconsiderats per les maquinàries electorals del PSOE o IU més enllà del fenomen mediàtic? Algú pensarà encara que el problema haurà estat, recuperant aquesta clau comercial o de mercat electoral, que tanta desconfiança genera la fidelització de la clientela. Però per què la frivolitzaació de la política, com si fos un mercat, genera tanta repulsa popular? Per què la majoria d'elits dels partits no són capaces d'entendre ni comprendre l'abast de la desafecció des de les seves tarimes? Per què la socialització de les tasques de representació política i treball comunitari –que esborren del mapa una incongruència epistemològica com “carrera política”– generen preocupació i teories conspiratives sobre la demonització populista de la política institucional? La política, la intervenció sobre el que ens és comú, té propietaris i un gremi específic? La política és qüestió de “savis”?

La realitat social és, però, tossudament dinàmica i contradictòria. Les elits financeres intervenen a còpia de força, no de raons, i amb independència de qui guanya en el mercat d'ofertes

2. Especialment en un context on els “tempos” s'escurcen, ahir és abans-d'ahir, i tot debat sobre un camí de fons es fogaçitat per les ànsies comunicatives d'un present que s'esgota en passar a ritme de qui marca l'agenda. Vivim en una immediatesa que dificulta l'activació persistent, la solidificació o la consolidació de dinàmiques de mobilització de recursos i persones (Força) al llarg del temps.

polítiques institucionals. A l'hora d'interlocutar (i pressionar), els és més fàcil i estable fer-ho sobre una elit reduïda o una concentració de delegats, que no pas sobre un moviment social ampli i sobre qüestions concretes. Tot i controlar els mitjans de comunicació de masses, avui difícilment algú se li escapa, com a mínim, la incertesa que hagués provocat un mecanisme normalitzat de democràcia directa (referèndum o un altre dispositiu) sobre la dació en pagament, les prioritats de despesa o el rescat del deute bancari privat. Tot i l'asimetria de recursos en el procés deliberatiu, el resultat seria com a mínim incert. La democràcia directa no és la panacea que resol les desigualtats i subalternitats del capitalisme, cert. Però en el context actual, possibilita una estructura d'oportunitats i continuïtats d'acció per a recuperar sobirania i produir canvis socials, polítics i culturals molt més gran que no pas la delegació de poder en una elit o avantguarda, per forta i legitimada que estigui³.

Gairebé tres dècades després, amb finestres d'oportunitat reals d'assalt institucional, hi ha qüestions que tornen a aflorar. La pregunta és on tornem a ser, i si es tornaran a fer renúncies similars en nom de la unitat de les esquerres, l'eficàcia i la urgència, o bé si es bastirà un projecte d'unitat popular que retorni l'exercici de la sobirania popular a la base, assumint les contradiccions i tempos que comporti. Al *Gran Capital* tant li convé la concentració de poder –ja sigui per cooptar-lo o encapsular-lo (com ja va passar en aquest ciutat), o bé per decapitar-lo (“mort el gos, morta la ràbia”)–, com també la fragmentació d'alternatives antagòniques al poder constituït. En el primer escenari, si la presa de decisions es basa en la legitimitat personal d'una persona o grup reduït, la capacitat d'arrossegament és tan gran com el solar i les dependències que generen en desaparèixer. En el segon, la fragilitat recau en qui abandona primer l'antagonisme davant les ofertes de l'adversari comú i esdevé una arma per l'establishment per dinamitar i dividir les possibilitats de canvi real. En cap dels casos, qui concentra Poder mai no es queda quiet acceptant de bon grat la seva dissolució perquè hi hagi una Raó o Raons millor, més justa o inapel·lable, sinó per la seva força. **La qüestió clau és si serem més forts fent créixer la base, per la via d'apoderament popular i gestionant contradiccions entre espais per fomentar-ne l'autonomia, o bé amb una direcció, elit o avantguarda forta a la qual adherir-nos i delegar, que faci front a la concentració de poder i lobbies de la ciutat.**

1.2 Democràcia directa i expressió del mandat popular: deliberació col·lectiva i elements de sobirania (mandat) no delegables al poder de representació política institucional (càrrecs)

Entre els nostres heterogenis punts de vista, hi ha, però, un lloc comú: la **recuperació pràctica o construcció col·lectiva –en exercici quotidià– de la sobirania popular**. És per això que, valguin les redundàncies, creiem que la *democratització* popular de la *democràcia* passa per la *democràcia directa*. No en un sentit només instrumental que es redueix a la suma o agregació objectiva de tries individuals entre diferents ofertes o alternatives sinó en un de **col·lectiu, deliberatiu i intransferible**. Sovint, la democràcia directa s'ha intentat reduir interessadament

3. Aquest tampoc no és un fenomen nou. I el poder aprèn dels ensurts, com succeí amb el referèndum de la OTAN a mitjan anys 80. Amb independència del resultat, en aquell procés va haver-hi qui (es) va sentenciar: les elits dels PSOE i l'establishment del règim van prendre consciència que aquell “d'entrada, no” va ser una experiència pràctica que no calia repetir gaire sovint –com, anys abans, ja havia estat en el mateix PSOE la renúncia al referèndum d'autodeterminació en els seus estatuts. Al marge del resultat i de l'històric trilerisme ideològic, es va consolidar encara més l'al·lèrgia institucional del nou règim a l'exercici de la sobirania popular a través de qualsevol mecanisme de democràcia directa. La mateixa sort van córrer les ILP's, com per exemple, les contràries al desmantellament industrial del govern socialista sorgides des de les mateixes bases del moviment obrer a Sagunt. Dit en llenguatge col·loquial, la democràcia directa està molt bé escrita en un paper mentre les elits no governen ni tenen expectatives de fer-ho

a l'ús fraudulent de referèndums i plebiscits convocats des del poder constituït per reafirmar posicions (legitimar) en situació de previ avantatge –rarament els convoquen quan poden perdre. **Però ni la democràcia directa es redueix a l'instrument del referèndum, ni aquests són només convocables institucionalment al gust i interès del governant.**

La qüestió de *Qui i Com* es prendran segons quines decisions, *On* es formula i *Què* s'entén per *Mandat popular*, és el **moll de l'os que determina directament el paper, els límits, els compromisos i les obligacions** dels càrrecs representants en relació amb la base social que els escull (relació representant-representat, governant-governat).

El règim liberal de representació política, simplificant molt, ens ve a respondre amb la lògica següent:

- Unes forces polítiques (partits) concorren a unes eleccions per a la tria ciutadana de representants o delegats (càrrecs electes) als espais normalitzats de deliberació i presa de decisions (institucions)
- El resultat d'aquestes eleccions s'interpreta com a expressió de la voluntat popular durant 4 anys d'acord amb el programa que aquelles forces polítiques ofereixen i pel qual haurien estat votats (mandat)

Per consegüent, en aquesta lògica (estàtica en el temps, cada 4 anys) no es qüestiona com es prenen les decisions ni el fet que els partits siguin únics portadors representatius de les voluntats populars. Per tant, **la relació de poder entre governants-poble governat es reduiria així, malauradament** i en el millor dels casos, al dret de la ciutadania a **exigir transparència i control als delegats; alrendiment de comptes**. I a la inversa.

De retruc, **les obligacions i compromisos del representant o delegat es circumscriuen, així, només –tot i que en l'actual context, ja sembli molt- a explicar, informar sobre la seva activitat com a delegat en relació amb l'oferta/programa amb el qual es va presentar**. En no qüestionar-se la desposseïció de sobirania, **la capacitat de deliberar i prendre decisions del poble durant 4 anys –un cop transferit aquest poder popular a través d'unes eleccions de delegació–, es planteja com a necessària la formulació de mesures alternatives que comprometin els representants polítics a retornar la transferència de poder decidir, del dret a decidir sobre afers concrets.**

En clau de codi ètic, d'obligacions i compromisos dels càrrecs electes, aquí hi ha el moll de l'os.

Si volem *democratitzar la democràcia*, instituir pràctiques i compromisos que canviïn les formes de relació política, poder i exercici de la representació política, **no és tant una qüestió de nous i millors delegats transparents de la sobirania popular, sinó de portaveus compromesos i de mesures explícites i concretes que les vinculin a prestar obediència pràctica als Mandats de voluntats populars, expressades a través de mecanismes de democràcia directa**, d'espais populars de deliberació i de presa de decisions permanents i continus, sobre qüestions concretes, que desencapsulin la democràcia i retornin la sobirania popular i l'última paraula al seu subjecte original: el poble en el seu conjunt. Es tracta, doncs, de **portaveus que estiguin obligats a traslladar aquests mandats col·lectius –que no es redueixen a un programa electoral– reformulant, si s'escau i amb normalitat, l'acció institucional i les polítiques públiques.**

D'instruments i espais de democràcia directa n'hi ha diversos, des d'assemblees i consells comunals oberts, fins a arribar al referèndum vinculant. **I aquells que encara queden per**

instituir, amb l'objectiu que el poble, la ciutadania o el conjunt de la comunitat exerceixi la seva sobirania, deliberi i pugui decidir sobre tot allò que li és comú. Dret a decidir-ho tot, quotidianament, també qüestions concretes que determinen les nostres condicions materials. Sense supeditació o posició de subalternitat incondicional al criteri de representants, la funció dels quals considerem que ha de ser l'obediència a un mandat popular (portaveus) que es defineix a través d'un programa, però que no es redueix estàticament a aquest, sinó que s'articula sobretot per mitjà d'espais col·lectius i dispositius permanents de democràcia directa que activen i permeten expressar la voluntat popular (mandat) sobre qüestions importants i concretes. No es tracta doncs, d'establir només mecanismes de rendiment de comptes dels electes a qui deleguem, sinó d'instituir espais populars deliberatius, col·lectius i oberts amb mecanismes de democràcia directa que determinin les directrius, les prioritats, els posicionaments i les agendes als representants, en tant que portaveus.

A banda del mandat programàtic, és clau definir el mandat que rebran els càrrecs electes (i el paper que han de jugar) vers els assumptes polítics, les necessitats i els fenòmens que vagin sorgint durant la legislatura i que no estiguin contemplats d'inici, així com davant els projectes concrets de gran envergadura a la ciutat o als barris. Això implica gestionar i coordinar els temps dels organismes municipals i de les persones que formem part de la candidatura. **El repte és trobar un equilibri entre agilitat i legitimitat que ens doni confiança i que garanteixi la participació oberta de tots i totes, ja sigui per definir amb anterioritat una decisió política institucional, o bé per rectificar-la amb tota normalitat tot gestionant les contradiccions que s'escaigui.**

Sovint es parla de “democràcia deliberativa”, de manera que s'eviten pronunciaments sobre democràcia directa en la presa de decisions i en el tipus d'espais a habilitar (consells comunals, assemblees, referèndums, etc). **Certament, les dificultats de la democràcia estan en el procés deliberatiu i en assegurar que aquest disposa de garanties en temps i recursos en igualtat de condicions –aquí cal, doncs, proporcionar recursos i propostes, en un camí prioritari per recórrer que la faci possible amb garanties i solidesa.**

Això no obstant, mes enllà de mesures de transparència o rendiment de comptes, la qüestió passa per establir espais i dinàmiques contínues en allò que la lògica pràctica i el concepte de “càrrec” respongui sempre a la seva base -no instrumental-, com ara, per exemple: La presa de decisions importants, tant al govern com a l'oposició, ha d'emanar de les bases mitjançant la convocatòria d'assemblees o altres dispositius comunals de participació oberta i directa. S'obrirà un procés previ de deliberació que permeti debatre, discutir, formular i assimilar arguments amb un temps suficient previ al posicionament o votació –presencial i electrònicament– i disposant de les conclusions de l'assemblea, *a posteriori*. En cas que no hi hagi temps ni recursos, els càrrecs electes i el personal associat posaran a disposició de tothom un document de debat (amb el corresponent argumentari) i s'habilitarà una votació electrònica al respecte. El mateix succeeix amb pronunciaments o posicionaments del grup municipal, els quals han de poder ser rectificables –amb normalitat democràtica– per les bases.

En cas de governar, la presa de decisions internes i els objectius de democratització no haurien de ser substituïts pels actuals espais institucionals de participació limitada consultiva o informativa (consells a nivell ciutat o districte, audiències, etc). Aquests nous espais, en tot cas, hauran de ser objecte de revisió, inventari, anàlisi i reforma estructural prèvia que no absorbeixi espais i processos d'activitat política comunal com assemblees de barris i altres dispositius autònoms.

Respecte al paper, els compromisos ètics i les obligacions dels electes i càrrecs de lliure designació vers aquest espais i veïns:

- Des de la candidatura, s'habilitarà en cada districte un

òrgan assembleari obert a tota persona i amb la presència de les regidores/ors de districte de la candidatura. Es convocarà mensualment. Aquí es valorarà la intervenció política duta a terme pels representants i la candidatura i també es debatran les línies a seguir.

- Des de la candidatura s'habilitarà un òrgan de la ciutat amb la mateixa naturalesa que l'esmentat anteriorment amb periodicitat mínima trimestral.
- Tot regidor/a i càrrec de la candidatura tindrà l'obligació d'assistir (amb veu i sense vot) a aquests espais assemblearis o comunals a què se'l convoqui, en els quals l'ordre del dia garantirà que l'agenda institucional de temes o qüestions no s'imposa sobre les preocupacions, les lluites i les necessitats veïnals. Aquesta persona prendrà acta i rendirà comptes.
- Tot regidor/a i càrrec de la candidatura assumirà el compromís prioritari d'atenció a necessitats i lluites socials. En aquest sentit, bé quan se'ls convoqui o bé setmanalment, assistiran a les reunions o assemblees de veïns, moviments socials o entitats del districte per recollir-hi demandes concretes i propostes d'intervenció. Qualsevol negativa o dilatació per raó de força major, haurà de ser justificada documentalment per part del regidor o càrrec.
- S'habilitaran mecanismes i dispositius col·legiats per gestionar les dificultats i contradiccions que puguin sorgir entre espais i respecte a l'acció política institucional.

Qualsevol incompliment dels principis anteriors implicarà el cessament o renúncia dels càrrecs electes i/o de lliure designació, i en el seu defecte, l'activació dels mecanismes de revocació.

Per consegüent, el paper, la funció, els compromisos i les obligacions principals dels càrrecs polítics institucionals d'una candidatura que cerqui la democratització de la presa de decisions i la destitució d'un règim fundat en la concentració i acumulació passen per concebre que:

- **La principal funció dels càrrecs electes serà la de fomentar, facilitar i practicar un retorn, una devolució o una transferència de poder de decisió a les bases i veïnes sobre els afers polítics i quotidians que ens són comuns, així com, per consegüent, obeir els mandats populars concrets i directes, tot esdevenint-ne portaveus i assumint les càrregues de gestió per al seu desenvolupament.**
- **Per tant, els càrrecs electes i de lliure designació de la candidatura assumiran i compartiran que s'han de sotmetre als processos i espais de participació i decisió –acordats per la candidatura– que garanteixin la transparència, la rendició de comptes, la rotació i la revocació (si s'escau, per no complir aquests principis bàsics).**

1.1.1 Qüestions prioritàries de sobirania popular intransferible i indelegable (presa de decisions)

Sense perjudici d'altres mecanismes de democràcia directa que puguem crear i instituir, hi ha un seguit de qüestions o matèries que, pel seu impacte sobre la ciutat i sobre les condicions de vida dels veïns i veïnes, han de ser objecte de participació directa mitjançant consultes o referèndums –amb independència del que succeeixi amb la llei de consultes i democratitzant-ne els seus dèficits (vinculació dels resultats, recursos deliberatius, etc).

Tant si s'està en disposició de governar, com si es vol fer en clau interna per determinar o reformular el posicionament dels portaveus d'acord amb la voluntat popular majoritària, cal insistir en què:

- Els càrrecs electes i de lliure designació hauran de comprometre's a retornar el "poder de decisió" al conjunt de la ciutadania, tot facilitant els dispositius necessaris per fer objectiva i obeir la voluntat popular amb totes les garanties de recursos, pluralisme, temps i mitjans per a la deliberació col·lectiva en igualtat de condicions.
- Entre algunes d'aquestes qüestions de sobirania intransferible o indelegable, observem:
  - Política d'aliances o acords postelectorals
  - Estratègies, polítiques i projectes de desenvolupament econòmic a la ciutat
  - Política d'inversió pressupostària, selecció i prioritització de projectes a cada barri
  - Usos de l'espai, projectes urbanístics i infraestructures.
  - Usos del temps, corresponsabilitat en les càrregues i polítiques d'horaris comercials.
  - Política de subvencionsRegulació de l'activitat directiva, de la representació política i del personal directiu i eventual: criteris, funcions, retribucions, obligacions, incompatibilitats i límits
  - Aquelles referents a **Iniciatives Populars d'Ordenança: instrument que s'ha de crear amb la garantia** que es respectarà el compromís que, en cas de bloqueig al Ple municipal o per un nombre "x" de veïns, **se sotmetrà la proposta o propostes a consulta popular perquè sigui el conjunt de la població qui la resolgui, l'aprovi o la desestimi**
  - Les consultes, referèndums, mecanismes o espais similars de democràcia directa que s'institueixin han de poder ser convocats des

de les institucions, grups municipals o per iniciativa popular. **En qualsevol cas, la formulació de preguntes i respostes possibles ha de ser també objecte de participació i fiscalització paritària, si és en clau interna per part de les bases de la candidatura i, si és en clau de govern, amb la participació d'espais autònoms a l'acció institucional.**

Tanmateix, tot mecanisme és imperfecte i en el cas de la democràcia directa la clau està en garantir i promoure un debat i una deliberació a fons. És per això que caldrà contemplar i respectar els temps i l'accés equitatiu a mitjans de comunicació i recursos suficients. **Serà prioritari, per consegüent, que en cas de governar es planifiqui una agenda política i un calendari públic i transparent que englobi tot el període de mandat d'acord amb les prioritats programàtiques d'acció** –a banda de les consultes per iniciativa popular que vagin sorgint i que hauran de ser respectades com a prioritàries en el temps.

1.1.2 Iniciatives populars d'Ordenança municipal

A banda dels mecanismes de consulta sobre posicionaments concrets, és clau contemplar també la possibilitat que els veïns i veïnes de la ciutat puguin participar directament en l'elaboració de projectes de regulació de les activitats i pràctiques a la ciutat, en la seva globalitat.

Cal instituir mecanismes de participació popular directa per a l'elaboració d'ordenances municipals. Ara bé, sense reproduir-se els dèficits democràtics de les actuals ILPS: és a dir, principalment, la nul·la capacitat d'incidència en la presa de decisions final de les propostes populars.

Per tant, caldrà establir un dispositiu que garanteixi que, **en cas que no hi hagi acord entre la iniciativa popular i el ple del consistori**, entre grups de veïns i grups de representants, **sigui tota la ciutat i la majoria social, mitjançant referèndum vinculant, qui decideixi i determini en últim terme l'aprovació del projecte (o bé l'elecció entre la proposta del grup ciutadà promotor i una proposta alternativa institucional)**

1.2. Rendiment de comptes

Els mecanismes de comunicació institucionalitzats -i que no depenguin de decisions d'espais amb temps de reunió de ritme lent- permeten, d'una banda, un control i un acompanyament permanent de les persones que, d'una manera o altra, treballen en el marc de la candidatura municipalista; i, d'altra banda, faciliten que els espais territorials, sectorials i generals puguin dedicar-se a debats de fons, a traslladar la seva pròpia agenda social, i que no s'imposi l'agenda institucional en els temes de debat. S'entén que a part dels membres de l'Oficina Tècnica municipalista, l'aposta per una candidatura rupturista inclou persones organitzades i a títol individual que poden participar en la candidatura a través dels mecanismes de participació directa que s'han de contemplar en l'organigrama. Per tal de garantir la seva participació, tot respectant els temps de la institució i dels propis col·lectius, també es poden establir mecanismes virtuals de treball que, d'una banda, complementin els espais ja establerts i, de l'altra,

permetin un funcionament més àgil i actiu entre les reunions d'aquests espais⁴.

Com s'ha comentat anteriorment, la perspectiva de rendiment de comptes que a una candidatura rupturista se li pressuposa ve determinada per la voluntat de democratització política i social del poder institucional i econòmic travat a la ciutat. No es redueix, per tant, tampoc a un mera exigència de rendiment de comptes –per molt avenç que sembli en l'actual context de corrupció normalitzada– a una nova elit delegada d'acord amb un programa electoral. Així doncs, no es tracta de delegar de nou l'activitat comunal o sobre béns que ens són comuns –l'activitat política, alhora, també ho és en si mateixa–, sinó d'exigir un compliment sobre promeses d'acció electoral –hi ha països anglosaxons que des d'una tradició liberal clàssica en són campions, estan a anys llum de les pràctiques a què estem aquí acostumades, però que tampoc no són exemple de democratització de la política.

Pel contrari, el rendiment de comptes que ens plantejem també està pensat d'acord amb aquests objectius de democratització i les obligacions que assumeixen els càrrecs electes: retorn, devolució o transferència de poder i corresponsabilitat al subjecte popular al qual es deuen –sobirania popular, real, practicada. Així, cal incloure en el rendiment de comptes, entre d'altres, compromisos com ara:

- Grau i detall de **compliment dels mandats populars (programa i mandats formulats per la base a través d'espais de deliberació i presa de decisions de sobirania indelegable –democràcia directa** Grau i detall d'execució de projectes municipals de prioritat popular
- Grau i detall de **resposta i atenció a les necessitats socials formulades per veïnes, col·lectius i grups socials de la ciutat i dels diferents barris**
- Grau i detall de **compliment de les obligacions i compromisos de finançament i despeses ètiques –recooperativització de l'economia i inversió en pràctiques socioeconòmiques alternatives**
- Grau i detall de **compliment de cobertura universal de drets i necessitats bàsiques a la ciutat**
- **Grau i detall de redistribució de la riquesa entre barris i d'aplicació de criteris de solidaritat horitzontal (de classe) a totes les polítiques i serveis de la ciutat**
- **Grau i detall de compliment dels compromisos de transparència i disposició d'informació pública per a elaboració d'auditories autònomes ciutadanes**
- Grau i detall de compliment de les propostes formulades arran d'auditories sobre carreres polítiques, portes giratòries, trames de poder instituïdes a l'empara instituci-

---

4. Aquests mecanismes, en primer lloc són complementaris i, per tant, no tenen sentit sense les trobades i espais col·lectius de decisió; en segon lloc, en cap cas poden, en el supòsit d'haver de prendre una decisió de suma importància, substituir els referèndums interns o generals; en tercer lloc, aquestes propostes estan orientades a facilitar la participació quotidiana de les persones que formen part del projecte; en quart lloc, el funcionament d'aquests mecanismes implica una informació constant de les decisions i de les anàlisis que les condicionen per part de l'Oficina Tècnica, així com un procés de formació constant de les persones que integren el projecte; en cinquè lloc, aquesta proposta implica un volum de personal que s'ha de valorar si es vol/pot assumir; finalment, en cas que es decideixi tirar endavant aquesta proposta, caldrà generar codis de funcionament per a cadascuna de les eines telemàtiques.

onal, deute i obligacions financeres no democràtiques adquirides en les darreres dècades

- Grau i detall de respecte a l'agenda social i a l'assistència dels càrrecs electes a les assemblees i espais de deliberació popular als barris o als de treball sectorial.

1.3 Revocabilitat

La millor garantia per a un rendiment de comptes exigent és la democratització i activació permanent d'espais de deliberació i presa de decisions, la politització i activació popular continuada. Com més activitat de la base, com més democràcia de base, com més mandats formulats, com més participació i activitat d'ampli espectre social; més garanties de control i accés a la informació del que succeeix en les esferes institucionals i en l'activitat dels càrrecs.

Tot i que aquest sigui el model desitjable i les pràctiques a fomentar hagin d'estar fortament determinades a regir tota acció política institucional, és cert que cal atendre a l'asimetria de possibilitats i intensitat de participació segons el moment mentre no aconseguim canviar i democratitzar els usos del temps (prioritat). Això passa també per l'existència última de mecanismes de revocabilitat de càrrecs, tant electes com de lliure designació, si s'incomplixen objectius o s'observa deixadesa en els compromisos. Cal objectivar aquests mecanismes de forma transparent, pública i des d'un bon principi.

Dit d'una altra manera, és important establir mecanismes de revocabilitat, com garantir vincles de confiança entre iguals i comuns des de la transparència que no derivin en batalles personalistes per les expectatives de poder o pel reconeixement social públic. I per consegüent, per tant, cal objectivar o determinar prèviament la gravetat d'incompliments que es poden donar i la proporcionalitat de la sanció d'acord amb la infracció –tot aprenent i trencant amb les cultures o impulsos d'emergència induïdes a través del control de la propietat dels mass media, que tant mal han fet a l'instituir-se en l'àmbit de la inflació penal, la criminalització i la sociologia del càstig amb pretextos opacs de dominació de classe, i que podrien deslegitimar el propi mecanisme de revocabilitat democràtica permanent.

D'acord amb la gravetat que establím, hauria de cercar-se un criteri proporcional de sanció entesa com a responsabilitat natural dels errors, tenint en compte que davant una maquinària de pressió i de poder tothom és subjecte de ser influenciat, i de la qual cal protegir-se tot establint-ne i assumint les corresponents sancions amb anterioritat a tota presa de càrrec.

- El referèndum revocatori entenem que és una mesura proporcional i eficaç d'obligat consentiment per a qualsevol càrrec electe o de lliure designació que pretengui i accepti exercir com a tal, i que pogués cometre una infracció greu, o que acumulés infraccions que es consideressin de grau mig o baix.

Una de les possibles gradacions -i les corresponents sancions- podria ser, entre d'altres, la següent:

Infracció	Gravetat	Sanció
- Proposar, acceptar o consentir una política pública, projecte o pràctica que vagi en contra del programa o dels mandats populars expressats en els mecanismes o en els espais de democràcia directa, dels objectius estratègics de democratització i transparència - Negar-se o dilatar l'atenció o la trobada amb grups o col·lectius socials de la ciutat que vulguin expressar qualsevol necessitat als càrrecs electes, o negar-se a participar en espais deliberatius populars als barris quan aquests ho requereixin - Percebre o beneficiar-se de privilegis (ja siguin legals o alegals, però il·lícits segons el codi ètic) per la condició d'electe o càrrec de lliure designació - Incomplir un mandat d'algun òrgan de rendició de comptes - Acumular dues faltes de gravetat mitja o quatre de gravetat baixa al llarg dels quatre anys de mandat.	Alta	Referèndum revocatori en cas de no dimitir
- Aprofitar-se dels recursos mediàtics d'un càrrec electe per intentar condicionar –mitjançant el xantatge emocional, l'amenaça de dimissió o la passivitat vers un potencial mandat popular– durant un procés de deliberació pública o en el si dels debats als espais de participació directa interns o externs - Fer ús o facilitar informació privilegiada per a finalitats diferents de les pròpies del càrrec, encara que no siguin lucratives - No fer públic o no denunciar conflictes d'interessos vers algun projecte - Absentar-se sense justificació d'una votació al consistori o d'una altra activitat política institucional de representació - Acumular dues faltes de baixa gravetat	Mitja	Sanció econòmica
- Fer declaracions públiques que qüestionin el programa d'acord amb el qual van resultar electes, sense que hi hagi hagut un debat previ als espais de base - Fer declaracions públiques que qüestionin la legitimitat de processos de deliberació popular sense proves d'irregularitats ni cap justificació - Utilitzar recursos públics per a finalitats no consensuades o encetar propostes i projectes sense informar als espais interns de participació i control - Delegar reiteradament en els càrrecs tècnics o de lliure designació la seva participació en espais de representació política o espais populars	Baixa	Desautorització pública des dels òrgans de comunicació

2. TRANSPARÈNCIA, DESPESES I FINANCES ÈTIQUES

- Quins límits ètics posem al finançament de les forces polítiques (què considerem legítim i què no)?
- Com contribuïm a la pràctica (i ajudem a fer viable) unes dinàmiques socioeconòmiques alternatives a través de la despesa que pugui generar una candidatura rupturista i des de l'acció política institucional? És possible practicar una ètica anticapitalista en la despesa política i pública?
- Què fem amb els diners restants un cop descomptada la retribució justa de càrrecs electes i de lliure designació (mentre no es canviï la legislació)?
- Quina informació sobre l'activitat política (programa, agenda, etc.) i els aspectes econòmics de la candidatura i de les futures regidores (declaració de bens, etc) ha de ser pública i com?

2.1 FINANÇAMENT I DESPESES

Més enllà de discutir mesures legals que estan fora de la competència municipal, hauríem de veure com les implementem i les fem efectives en una hipotètica candidatura unitària a dia d'avui. Especialment, seria molt important parlar de **quin ús volem fer dels ingressos públics i privats** que generarà aquesta i **com es gestionen**. Aquest tema va molt lligat a l'estructura orgànica i de participació de la candidatura, que hauria de defugir de l'esquema de partit clàssic per evitar la seva sobredimensió. Però **ahora creiem imprescindible incloure-hi també**, com comentàvem, **quatre qüestions que considerem clau**, així com una major claredat entorn de la independència dels poders financers i lobbies empresarials:

2.1.1. Ús dels excedents econòmics resultants de la limitació de sous

Més enllà d'impulsar campanyes i reivindicacions per a canvis legislatius sobre el finançament públic de les forces polítiques, una qüestió important en relació amb aquesta qüestió és l'ús d'aquest fons i dels excedents resultants de la limitació de sous de càrrecs electes i de lliure designació. En aquest punt creiem clau comprometre's a:

- **Destinar els excedents derivats dels ingressos institucionals íntegrament a promoure l'autoorganització i l'apoderament popular**, sense absorbir els moviments i les lluites en la dinàmica institucional, **i mai nopagar deutes prèviament adquirits** (punt 10, decàleg codi ètic)

- Per consegüent, **aquests excedents NO hauran de poder servir mai en cap cas al finançament de forces i partits polítics**⁵

Pel que fa al destí d'aquest fons adreçat a projectes d'autogestió i apoderament popular hauria de produir-se un debat sobre quins espais (qui) i quins criteris (què) cal establir de forma pública per al seu accés. En aquest sentit, cal també observar que no es tracta en cap cas de substituir *de facto* la batalla política per la universalització de drets -on cal incidir políticament- ni de crear dispositius de beneficència (tipus *La Marató de TV3*). Una idea que es podria plantejar és la de ser un fons a COOP57 per a projectes cooperatius, entre d'altres.

2.1.2. Quins ingressos són legítims i com es gestionen: finances ètiques

En l'actual context, creiem clau que l'acció i la pràctica han de ser congruents amb el context d'agressió ofensiva dels poders financers contra la població, les classes populars i les nostres pròpies reivindicacions. I, alhora, han de contribuir activament també a reforçar el fet que les alternatives de què ja es disposa siguin cada cop més sòlides i viables al gran capital.

En aquest sentit, cal comprometre's a **no ubicar fons econòmics en entitats bancàries que han estat part activa de la crisi** i que, alhora, se'n beneficien en detriment de la població; que practiquen desnonaments i/o destinen fons a activitats de dubtosa o provada ètica i financen grups i interessos capitalistes. Per consegüent, proposem:

- **Gestionar tots els seus comptes a través d'entitats d'economia social i solidària** (*sense generar clientelismes; punt 10b del decàleg de codi ètic*).
- **Que les persones que resultin electes i de lliure designació, com a mínim mentre duri el seu càrrec, cobrin les seves retribucions en comptes d'aquest tipus d'entitats**
- Per garantir la independència política i desvincular-la dels interessos lucratiu, **NO s'acceptaran en cap cas donacions monetàries d'empreses ni de particulars al capdavant d'aquestes** (accionistes o càrrecs de comandament). En cas de produir-se per desconeixement o voluntat aliena a la candidatura, els diners seran retornats
- **No poden considerar-se ingressos legítims de finançament els provinents de l'excedent de la limitació de sous de càrrecs electes i lliure designació.** El que cal corregir

5. Sobre aquest punt, no és clara la posició de Guanyem, ja que en documents previs s'afirmà que: (...) *Del que es tractaria, doncs, seria de defensar, no tant la reducció de les retribucions (que com s'ha dit, serveixen pel finançament propi) sinó del que efectivament ingressen les regidores i regidors i càrrecs de lliure designació*). Posteriorment, aquesta qüestió s'obviaria explícitament del codi ètic contravenint els debats de la jornada de l'11 d'octubre i amb diàlegs multilaterals a fi i efecte que cada formació faci el que cregui convenient, per finançar-se indirectament o pagar els seus deutes anteriors (dit per ICV, i consta així en l'acta de l'última taula multilateral)

són les retribucions de l'activitat política institucional –d'acord amb criteris de representativitat social i solidaritat horitzontal amb la població que es representa (a qui es deuen)– i el finançament polític, no pas desplaçar el problema i beneficiar-se'n irregularment reproduint-lo (per què no se soluciona el problema en si?)

Si mentrestant no s'activen projectes de més recorregut instrumental quotidià de banca ètica (per exemple, FIARE) i no es poden gestionar comptes amb entitats d'operativitat corrent ordinària, existeixen, en qualsevol cas, alternatives al gran capital financer i bancari.

Pel que fa als ingressos i la independència política, fóra pertinent debatre **on se situen els límits del que es considera legítim i les seves raons. La qüestió de la independència política deshipotecada de vincles financers creiem que és una qüestió cabdal a debatre.** Compartim la idea d'un finançament públic suficient i de l'autofinançament finalista de petites quantitats (amb gran nombre de cofinançadors/es); al seu torn, creiem que un espai o candidatura rupturista no ha de plantejar-se en cap cas una major limitació transparent de donacions de “grans empreses o en grans quantitats” com s'han arribat a plantejar algunes forces i col·lectius que han interpellat a la confluència electoral. No considerem que sigui una qüestió, en aquest cas, de limitació a fer-ho transparent, sinó de **compromís congruent i coherent, precisament des d'un punt de vista ètic, de no acceptar finançament que provingui de qualsevol grup de pressió (lobbies) o empresa (interessos lucratiuus) i que pugui interferir en els interessos –abans o després- de transformació socioeconòmica i política.**

2.1.3 Determinació ètica en la despesa (durant i després): municipalització i cooperativisme

Tant en el marc de la candidatura com a les institucions, entenem que cal fer una aposta clara, inequívoca, explícita, congruent i determinada per reoperativitzar l'economia. En el període pre-electoral i durant la campanya, segurament es generaran despeses de diversos tipus. I el mateix succeeix a posteriori, amb el desenvolupament orgànic com a força política, en el marc del grup municipal, i en la pròpia despesa pública municipal –en cas de governar (veure punt següent).

Les campanyes electorals són, en menor o major grau, generadores de despesa que es pot reduir significativament. Tot i que es redueixin a allò estrictament necessari, són processos que generen un volum de despesa important i, per conseqüent, generen activitat econòmica. D'acord amb la voluntat de transformació econòmica del sistema dominant, cal ser congruents i contribuir-hi en forma i pràctiques –i a la inversa, reduir al màxim possible la contribució al lucre i a l'acumulació de capital privat en els nostres marges d'acció.

Alhora, tot i que la incidència municipal sigui limitada, cal observar que **les institucions públiques són directament i indirectament un dels més grans “compradors” en volum de béns i serveis a proveir** –i més encara des de l'ofensiva neoliberal de privatitzacions i/o externalitzacions de la gestió de serveis. Cal remunicipalitzar-les i recuperar-ne la gestió pública directa –la privada tampoc no ha demostrat ser gaire més eficaç ni eficient, sinó que ha impactat directament en la precarització de les vides de les treballadores i en l'acumulació de capital en poques mans. En allò que no sigui possible, cal, però, eixamplar tots els marges legals d'autonomia possibles de la contractació pública per impulsar una transformació ètica

de l'economia i de la despesa pública municipal, tot priorititzant -i fomentant així, alhora- l'economia cooperativa en la provisió de béns i serveis que contracta tant l'ajuntament com tot l'entramat d'ens municipals i empreses de capital públic.

Així, creiem que cal comprometre's, des d'un inici i amb condició *sinequanon* per a poder exercir qualsevol càrrec, al següent:

- **Tota despesa en “campanya” o “estructura” i tota provisió de béns materials o serveis haurà de realitzar-se a través de l'economia cooperativa o de la mateixa autogestió. En cas de no poder-se realitzar per manca d'oferta o per raó de força major, caldrà justificar-ho documentalment i públicament.**
- **Les despeses del grup municipal –sobre les quals es disposi d'autonomia o marge d'actuació– també es vehicularan escrupolosament a través de l'economia cooperativa i caldrà justificar una raó de força major en cas de no ser possible.**
- **Combatre, amb tots els instruments possibles, el lucre capitalista en la provisió de béns i serveis, tot recuperant la provisió i gestió directa de serveis bàsics i prioritant (i potenciant) l'economia cooperativa en la resta de provisions municipals.**
- **Tant si s'està a l'oposició com al govern, s'assumirà el compromís d'impulsar com a prioritat d'acció una reforma estructural de la despesa i una contractació pública per a la provisió de béns i serveis que permeti la reoperativització de l'activitat econòmica a la ciutat i que prioritz i faciliti l'accés d'entitats d'economia social en detriment de les empreses capitalistes de dubtoses pràctiques fiscals, laborals i mediambientals, entre d'altres.**

2.1.4 Ús de fons i recursos públics per part de càrrecs electes i de lliure designació

Els càrrecs institucionals són, més enllà del significat que els donem, depositaris d'un poder –tot i que limitat- o capacitat d'acció que és d'interès per a lobbies i altres morfologies interessades d'incidència política per a benefici privat o particular. Això és quelcom que cal tenir present, també per la dinàmica instituïda del poder en què els “errors” i/o misèries d'altri esdevenen futures monedes de canvi –en no ser denunciades, i menys encara depurades– per a la pressió segons interessos o intercanvis de favors futurs. Aquesta és una pràctica i dinàmica de la qual cal escrupolosament defugir per dignificar la política com a pràctica de i per als “comuns”, d'allò que ens és comú.

Certa concepció dominant de la política –entesa com a exercici fundat en la delegació incondicionada de sobirania per al “comandament” de la població “a governar”– ha generat molts debats. Més enllà de la necessitat o no (en abstracte) de comandaments, de debats sobre la democràcia directa, representativa, híbrida o líquida, del paper o la relació entre

governats i governants, o del subjecte polític últim (protagonista o mer dipositari que delega en altri), res no escapa avui, en l'actual context, a un qüestionament sobre *què, qui i com* s'ha d'exercir el "poder" i "la responsabilitat". I, sobretot, sobre quins són els criteris en "referència a qui" es comparen i defineixen les condicions necessàries per a tal exercici de poder o responsabilitat.

Aquest és, però, un debat amb "trampes". El fenomen de la desafecció política, - la "casta", que diuen uns; els buròcrates o la "classe política", que deien altres- fa referència -més enllà dels debats ontològics i normatius- a una crisi de representativitat social de la democràcia representativa que té les seves derivades en l'ús de fons i recursos públics en el grup "selecte" de "comandament" (elits polítiques). Per què han d'acceptar-se fons públics o avantatges (descomptes) en la formació d'elit (MBA's, Màsters de Gestió d'ESADE o altres escoles de negocis, etc) als càrrecs electes? Per què s'han de destinar fons i recursos públics a la mobilitat o dietes (sense comprovació prèvia de la despesa concreta (contrafactura) i al marge de les condicions laborals dels mateixos empleats públics de la institució)? Per què "normalitzem" dinars o sopars de polítics amb lobbies? En què diferenciem les condicions materials d'una treballadora pública de les d'una representant política i/o de la gestió pública? Quin valor li donem a una tasca i quina (i quina no, comparativament a l'altra)? Què cal canviar? Un representant del poble ha de tenir unes condicions diferents a les del poble que representa? És legítim que un "representant" o "electe" amb responsabilitats pre-establertes de comandament es beneficiï d'avantatges o privilegis en comparació amb les possibilitats d'accés a béns o serveis de la població a la qual representa? Exercir un càrrec de representació (electes) o de responsabilitat tècnica de confiança de socialitzar sacrificis x't de crisi la responsabilitat mivament a l'er (lliure designació) dóna dret a beneficis, privilegis, o avantatges comparatius? Amb qui ens comparem per definir-ho: amb els comandaments de l'empresa privada, amb les condicions materials de la població a la qual es representa o amb els empleats públics de la mateixa institució?

Creiem necessari definir un criteri al respecte, alhora que observem, en un context de crisi, la responsabilitat mínima de socialitzar sacrificis i abolir privilegis amb recursos limitats. L'ús de recursos públics hauria de defugir qualsevol pràctica d'aprofitament d'avantatges econòmics que puguin beneficiar la persona que exerceix "poder" o representa. **L'austeritat** -no tan sols com allò que anomenen "valor", sinó també en la pràctica- **ha estat quelcom associat al modus vivendi històric de les classes populars, i se n'han apropiat les elits financeres i polítiques per definir i legitimar les seves reformes estructurals de desballestament de l'Estat Social o provisió pública universal de béns i serveis bàsics.** Alhora, "dignificar la política" sovint s'ha traduït en els darrers anys en pràctiques d'equiparació de privilegis i avantatges dels representants polítics a les classes dominants de referència -en una lògica perversa, no de retornar el "poder" d'acció i decisió al poble a qui es representa, sinó d'acostar el "poder" (i qui l'exerceix) a les elits dominants per a dignificar-lo com a igual (sense tampoc, és clar, aconseguir-ho).

És per això que creiem oportú **obrir un debat sobre els criteris ètics a l'entorn de l'ús de fons i recursos públics en benefici de càrrecs electes i de lliure designació** -no de forma reactiva a l'agenda antidemocràtica de la dreta reaccionària, sinó de mutu propi i en clau d'esquerra anticapitalista de base popular. En aquest sentit, proposem, entre d'altres coses, debatre sobre mesures que comprometin els càrrecs electes o de lliure designació a :

- **Fer un ús racional i transparent dels recursos públics i denunciar qualsevol abús o pràctica no ètica que detectin en l'exercici de les funcions institucionals d'altri.** En aquesta línia, i per tal d'evitar possibles incompatibilitats, actualitzaran cada any la seva declaració de béns i

activitats econòmiques i la lliuraran a la candidatura, que la farà pública (Punt 5, Decàleg Codi Ètic)

- **No acceptar tractes de favor i denunciar-los si s'observen, en qualsevol forma i circumstància, a la comissió de garanties que s'estableixi.** Renunciaran als regals o privilegis pagats amb diners públics que se'ls puguin oferir per la seva condició i que puguin significar un tracte de favor. Tampoc no acceptaran regals de cap persona, entitat, institució o empresa d'àmbit privat susceptibles de ser considerats suborn, o que tinguin com a objectiu una contraprestació o un canvi de posicionament polític per afavorir interessos aliens a la cosa pública. Si l'oferiment es produís, es faria públic i es prendrien les mesures legals que pertoqués. S'entén com a regal qualsevol donació de diners o d'articles de valor, prestació de favors, descomptes i préstecs avantatjosos. (Punt 6, DCÈ)
- **No acceptar, denunciar i treballar per eradicar qualsevol avantatge econòmic o relacional de béns, materials o serveis –inclosos els de formació d'elits d'institucions privades, de mobilitat, etc.**
- **No acceptar invitacions ni convits de fòrums o institucions privades que no incloguin el cost d'assistència o cobert, el qual serà degudament compensat amb fons públics d'acord amb els límits que s'estableixin (sense deure ni simbòlicament ni materialment res per l'assistència)**
- **El finançament de la mobilitat dels càrrecs electes o de lliure designació només s'acceptarà si és en transport públic (títols d'abonament de TMB/ATM) i/o col·lectiu (si és privat, d'economia cooperativa), prèvia presentació de factura o tiquet –llevat dels casos en què es justifiqui documentalment el contrari per motius de seguretat vital.**
- **Tota despesa pública que impliqui cost i contractació externa de l'activitat relacionada amb l'exercici de les funcions de representació o de tècniques de lliure designació serà de provisió cooperativa i haurà de justificar-se documentalment d'ofici i públicament en cas contrari.**

2.2 TRANSPARÈNCIA

Les mesures i propostes que aportin “llums i taquígrafs”, que obrin finestres i facilitin informació sobre l'activitat política i les polítiques públiques municipals són mínims de sentit comú. Tot i així, cal assenyalar que hi ha força camí per recórrer i és necessari proposar mesures per visibilitzar relacions clientelars, interessos d'acumulació i estratègies polítiques de fons en les polítiques i pràctiques institucionals que **van més enllà de l'activitat o l'agenda d'un càrrec electe (i també els de lliure designació)**. Un exemple podria ser el compromís públic per obeir les necessitats d'informació per a poder elaborar auditories ciutadanes. És

per això que plantegem que:

- Tots els càrrecs electes i de lliure designació del grup municipal es comprometran a **facilitar públicament a totes les dades que estiguin al seu abast** (o que tinguin forma legal d'aconseguir a través d'altres) per a l'elaboració **auditories ciutadanes**.
- **Es farà pública mensualment tota la despesa desagregada** –inclosa la informació dels proveïdors– **que generi el grup municipal i tots els seus càrrecs (electes i de lliure designació)** –incloses les despeses de mobilitat, viatges i àpats.
- **Les agendes dels càrrecs electes i de lliure designació seran públiques i consultables en obert-** si bé, per garantir la seguretat, no ho seran necessàriament en temps real.
- **Es faran públiques les declaracions d'ingressos personals, béns i rendiment patrimonial dels càrrecs electes i de lliure designació cada estiu, després de la campanya de l'IRPE.**
- Es farà pública la no acceptació d'obsequis o oferiment d'avantatges, ni pagats amb fons públics ni de capital privat, i els càrrecs hauran de denunciar públicament tot oferiment, subtil o explícit.

3. REAPROPIACIÓ COL·LECTIVA I POPULAR DE L'ACCIÓ POLÍTICA INSTITUCIONAL: desprofessionalització, retribució i limitació de carreres polítiques

- Com evitem la professionalització de la política i limitem “les carreres polítiques”? Quins límits temporals establim a l'activitat política retribuïda (representació i lliure designació)?
- Quins criteris de referència i límits retributius considerem justos d'acord amb les condicions econòmiques del poble al qual es representa?

3.1) “CARRERES POLÍTiques”, “PORTES GIRATÒRIES” I MANDATS

Sovint tendim a reduir la qüestió de la professionalització de la política a una qüestió de limitació dels mandats executius, de govern o de representació política. Però la concentració en un grup o elit especialitzada a qui es delega (per la via electoral) la nostra capacitat de deliberació i decisió col·lectiva, la gestió del poder polític i l'administració dels afers públics –com si es tractés d'una gestoria, o bé d'uns savis o experts que decidiran el millor per nosaltres– no és reductible a una necessitat de reposició d'unes elits per unes altres cada 'x' anys per a regenerar les institucions. Consisteix en la ‘deselitització’ i re-apropriació col·lectiva de la política com a activitat comunal i intransferible, socialitzada i de corresponsabilitat indelegable, en la qual les tasques de representació agregada i acció institucional són limitades i repartides en l'espai i el temps.

La qüestió clau en el qüestionament efectiu i pràctic d'aquesta professionalització o concentració de poder en poques mans es troba en les “carreres polítiques”, no només en els mandats. És a dir, en les trajectòries que tracen algunes persones de grups, elits i partits al llarg del temps, tot exercint una mena de monopoli per delegació electoral de la capacitat de decisió, intervenció i regulació del conjunt d'activitats i necessitats que en són comunes, de la sobirania popular. **Malgrat que es poguessin limitar mandats de representació i/o de govern en una institució, res no impediria –com succeeix i ha succeït- trajectòries personals que enllacessin 8 anys en una institució política, 8 anys en una altra i així successivament, ja fos en càrrecs electes de representació o combinant també els de lliure designació o confiança al servei dels primers.** Ni la política ni el mateix govern de l'administració no són una gestoria, ni tampoc la democratització de la política –en tant que reapropiació col·lectiva instituent d'allò que ens és comú– passa per la concentració especialitzada en unes *avantguardes* i els seus *quadres* (d'esquerra o dreta) que, com a tals, governin les nostres vides sense obeir-nos –i no a la inversa. La sobirania popular passa pel seu exercici pràctic quotidià, concret i directe; per limitar, repartir i socialitzar tasques, aprenentatges i coneixements; per desconcentrar el que popularment es coneix com a espais de poder, des de la proximitat i la participació directa en la presa de decisions.

El mateix succeeix amb les “portes giratòries” entre espais de poder, no només entre polítics institucionals. També inclou el trànsit d’institucions a empreses privades, així com també entre institucions de diferent nivell o empreses i organitzacions públiques. Actualment no podem garantir que un càrrec electe o de lliure designació tornarà a la seva feina un cop acabat el seu mandat polític o que no tornarà a presentar-se a través d’una altra formació política (transfuguisme). Sense canvis legals, només podrem vetar la persona en qüestió en el marc de la nostra candidatura, tot i que si més no es poden fer signar compromisos escrits.

Quant a la limitació de mandats, si “2 mandats consecutius (8 anys)” ja distorsionen molt la possibilitat de tornar a reincorporar-se al mercat laboral, **discrepem de la idea d’afegir “un mandat en situacions excepcionals”,** que s’allargaria fins als 12 anys. En qualsevol cas, **caldria tenir en compte el total acumulat de les carreres polítiques a l’hora de confeccionar futures llistes (no posar el comptador a zero) i computar també els períodes consecutius tant com a càrrec electe, com de lliure designació en l’àmbit municipal o en altres institucions.** Aquest hauria de ser un criteri a traspasar en els requisits per a l’elaboració de llistes -contemplant els còmput acumulat a l’ajuntament i d’altres institucions.

Sovint s’apel·la a la “necessitat d’aprenentatge i temps”, però res no impedeix a la persona electe o de lliure designació que, un cop acabat el seu període com a càrrec, faci traspàs de coneixements des de la base i sense retribució. Entenem que aquest traspàs ha de formar part d’un compromís ètic mínim de tota persona que vulgui exercir un càrrec, retornant al poble o comunitat allò que aquest també li ha donat (oportunitat política).

Per tot plegat, plantegem l’assumpció dels compromisos següents:

- **S’adoptarà un criteri de limitació de les “carreres polítiques” –no merament mandats- que contempli i computi les trajectòries polítiques personals i els períodes de temps consecutius amb càrrecs electes i de lliure designació (no només en una sola institució) per evitar l’acumulació efectiva de poders i rols de representació i acció política institucional.**
- **Podran dur a terme la seva tasca com a servidors públics –s’entendria, com a electes i/o tècnics de lliure designació- durant dos períodes de quatre anys seguits com a màxim, per tal de garantir la necessària renovació dels equips i de les idees. Un cop cessat o esgotat el període màxim en el servei públic o en la tasca de representació política, les persones amb càrrecs electes o de lliure designació no podran accedir durant quatre anys a:**
  1. **càrrecs o nomenaments en cap organisme públic, cogestionat o privat que hagi estat creat o supervisat en virtut del les funcions que el càrrec exercit conferia.**
  2. **càrrecs electes o de lliure designació en altres institucions polítiques per tal d’evitar trajectòries de professionalització de la política i l’acumulació temporal de càrrecs polítics**
- **En la confecció de llistes es tindrà en compte la trajectòria política institucional (com a electes i lliure designació) dels darrers 8 anys per no donar peu ni contribuir de facto**

a “carreres polítiques”. Si una persona hagués exercit durant els darrers 4 anys, el seu límit serien ara quatre més. Si en fossin 8, com a electe i/o lliure designació, no hi podria accedir fins a les següents eleccions cas de no ocupar durant aquest període cap càrrec en altres institucions.

- Per garantir el traspàs i socialitzar els coneixements, els càrrecs polítics institucionals es comprometran, entre d'altres, a assessorar i transferir informació a aquelles persones que els succeixin un cop conclòs el seu períple institucional - sense retribució monetària.

2.2) RETRIBUCIÓ PER FUNCIONS DE REPRESENTACIÓ POLÍTICA I TÈCNiques DE LLIURE DESIGNACIÓ

Compartim el criteri que cal retribuir la dedicació exclusiva als afers comuns o activitat política institucional. Ara bé, és molt qüestionable quin és el criteri de referència per determinar el que és considera que han de cobrar els càrrecs electes i de lliure designació. **En aquest sentit, creiem que el criteri ha de ser el de representativitat social i econòmica respecte de la població que es representa i treballa.** Es poden seguir diferents indicadors com la moda o mediana en la distribució d'ingressos de la població o dels rendiments del treball (Hisenda). El criteri de l'SMI en aquest sentit és més arbitrari però més fàcilment identificable per a la població, sempre que el nombre de vegades sobre la qual es determini la xifra sigui socialment representativa.

En aquest sentit, **creiem que 2,5 vegades l'SMI (1.882 euros nets ((12))** és una xifra màxima **suficient i digna** en relació amb la majoria de la població i les classes populars per a compensar la dedicació exclusiva institucional. **Si a qualsevol persona, amb ingressos superiors, li és insuficient i/o no vol renunciar temporalment al diferencial d'ingressos, considerem que NO se l'ha de compensar econòmicament de cap manera⁶.** En primer lloc, per no generar desigualtats per una mateixa tasca en funció de classe o ingressos anteriors respecte d'altres persones electes de la candidatura amb una situació més precària. En segon lloc, perquè cal dignificar l'activitat política compensant-la amb uns ingressos dignes però que no suposin materialment unes condicions econòmiques no populars i distanciades de la realitat socioeconòmica de la majoria de la població⁷. Si el problema és aquest –com ho és- cal dur a terme polítiques i campanyes de pressió perquè aquesta realitat canviï –i a posteriori ja es canviaria la retribució política. **No és creïble que amb 1.882 euros mensuals (recordem, nets!) tampoc no hi hagi població qualificada en aquest país, com sovint s'argumenta, per defensar sous altíssims i justificar-los.**

El sou públic màxim net lligat al SMI (753 € bruts) en una relació 1:3 (2.259 €) o 1:4 (3.012 €) –o fins i tot 1:5 (3.765 €) com algunes forces han plantejat “en el cas de persones que tinguin un sou anterior més elevat” –, ens ha de dur a un debat més ampli vers quina “representativitat”

6. Sobre aquesta qüestió, Guanyem va plantejar en la seva proposta de partida una excepció retributiva de fins a 5 vegades l'SMI per aquests casos.

7. Una altra opció interessant seria donar una part del sou en moneda social com l'Ecosol o l'Eurocat per denotar el compromís de la candidatura vers un canvi de model econòmic.

tenen aquests màxims en el context laboral en què es troba la majoria social (sense entrar en lògiques populistes). Més enllà dels sous elevats, quines altres causes generen una “classe política” allunyada de la realitat? Quins són els privilegis no lligats a l’execució del càrrec que hauríem d’eliminar? **Una ràtio 1:3 o fins i tot 1:4 o 1:5, com es planteja, vers el SMI, no és socialment representativa de la població, ni tampoc no respectaria un mínim criteri de solidaritat horitzontal.**

En la mateixa línia cal observar la proposta de correcció salarial a l’alça en funció de persones a càrrec. De portar-se a terme, seria un greuge comparatiu amb qualsevol altre treballador públic o privat, ja que és estranyíssim el cas –si existeix- de treballadores a qui es remunera en funció dels fills a càrrec. **Una retribució per tasques polítiques no és concebible com una prestació social assistencial.**

Tanmateix, pel que fa a les dietes per transport o alimentació, aquestes han de sufragar-se quan es justifiqui i es presenti tal necessitat, no com a complement salarial –com succeeix en molts casos. I, alhora, ha d’estar limitada al cost dels títols o abonaments de transport públic i/o col·lectiu, al preu del quilometratge públic i, en el cas d’alimentació, a un màxim diari equivalent al d’un empleat públic en cas de desplaçament. En qualsevol cas, tota despesa extra hauria de justificar-se i compensar-se econòmicament amb una prèvia justificació documental de la despesa (tiquet o factura). De no ser així es generaria un greuge comparatiu entre càrrecs, ja que no necessàriament tots tenen la mateixa mobilitat per raons d’activitat obligada.

Finalment, a l’hora d’establir sancions econòmiques “per evitar l’absentisme”, també obriríem el debat a altres mesures no monetàries com la revocació en cas de reiteració no justificada. D’altra banda, quan es diu que els càrrecs “renunciaran als regals o privilegis pagats amb diners públics”, també s’hauria de parlar dels regals provinents del sector privat susceptibles de ser considerats suborn o que tinguin com a objectiu una contraprestació o un canvi de posicionament polític per afavorir interessos particulars. Si es produís un oferiment d’aquest tipus, s’hauria de debatre com ho fem públic i quines mesures prenem al respecte.

És per això que:

- En la retribució dels càrrecs de representació ha de prevaldre un criteri de representativitat social respecte de les condicions materials de la majoria de la població i de les classes populars, i que alhora sigui una retribució digna i suficient. Així, el salari net mensual tindrà dos topalls màxims vinculats a les condicions de vida de la majoria social a la ciutat:
  1. No podrà superar el 6è decil en la distribució de la renda a Barcelona, ni situar-se en el terç de persones amb més ingressos de la ciutat.
  2. No podrà ser més de 3 vegades el sou net mensual de l’empleat públic d’un servei bàsic amb menys retribució (tant si la gestió és pública com privada / externalitzada)
- En aquest sentit, una salari net equivalent a 2,5 vegades l’SMI revisable cada any creiem que compleix folgadamment ambdós criteris en la societat actual.

- No es retribuïran de forma desigual dos càrrecs per al mateix tipus de funció, amb independència de quina fos la seva situació econòmica anterior.
- Els càrrecs electes i de lliure designació podran rebre compensació econòmica per les despeses de transport públic o col·lectiu ocasionades com a conseqüència de la seva activitat, així com d'alimentació en cas justificar-se la necessitat i el cost de cada àpat.
- Renunciaran als regals o privilegis pagats amb diners públics que se'ls puguin oferir per la seva condició i que puguin significar un tracte de favor.
- Tampoc no acceptaran regals de cap persona, entitat, institució o empresa d'àmbit privat susceptibles de ser considerats suborn, o que tinguin com a objectiu una contraprestació o un canvi de posicionament polític per afavorir interessos aliens a la cosa pública. Si l'ofertament es produís, es faria públic i es prendrien les mesures legals que pertoqués. S'entén com a regal qualsevol donació de diners o d'articles de valor, prestació de favors, descomptes i préstecs avantatjosos, etc.

40 PROPOSTES I MESURES PER A UN CANVI A FONS DE LA POLÍTICA

A) DEMOCRATITZACIÓ POLÍTICA, PARTICIPACIÓ DIRECTA I CONTROL PÚBLIC.

Compromisos ètics dels càrrecs per a la recuperació de la sobirania popular.

-
1. Recuperar la sobirania popular i que sigui la base social –el subjecte d’aquesta, aquells que viuen la ciutat– qui pugui disposar de plena capacitat de decisió sobre les condicions de vida materials, simbòliques i d’espai a la ciutat. No volem substituir una vella elit per una de nova a qui delegar la sobirania.
-
2. La presa de decisions importants, tant al govern com a l’oposició, ha d’emanar de les bases, mitjançant la convocatòria d’assemblees o altres dispositius comunals de participació oberta i directa. S’obrirà un procés previ de deliberació que permeti debatre, discutir, formular i assimilar arguments amb un temps suficient previ al posicionament o votació –presencial i electrònicament– i disposant de les conclusions de l’assemblea.
-
3. En cas que no hi hagi temps i recursos, els càrrecs electes i el personal associat posaran a disposició de tothom un document de debat (amb el corresponent argumentari) i s’habilitarà una votació electrònica al respecte. El mateix succeeix amb pronunciaments o posicionaments del grup municipal, els quals han de poder ser rectificables –amb normalitat democràtica– per les bases.
-
4. En cas de governar, la presa de decisions interna i els objectius de democratització no haurien de ser substituïts pels actuals espais institucionals de participació consultiva o informativa (consells en l’àmbit de la ciutat o del districte, audiències, etc). Aquests espais hauran de ser objecte d’una revisió, d’un inventari, d’una anàlisi i d’una reforma estructural prèvia que no absorbeixi espais i processos d’activitat política com assemblees de barris i altres espais autònoms.
-
5. Respecte al paper, compromisos ètics i obligacions dels electes i càrrecs de lliure designació vers espais i veïns:
    - 5.1. Des de la candidatura, s’habilitarà a cada districte un òrgan assembleari obert a tota persona i amb la presència de les regidores/ors de districte de la candidatura. Es convocarà mensualment. Aquí tant es valorarà la intervenció política duta a terme pels representants i la candidatura, com es debatran les línies a seguir.
    - 5.1. Des de la candidatura s’habilitarà un òrgan en l’àmbit de la ciutat de la mateixa naturalesa que l’esmentat anteriorment, amb periodicitat mínima trimestral.
    - 5.1. Tot/a regidor/a i càrrec de la candidatura tindrà l’obligació d’assistir (amb veu i sense vot) a aquests espais assemblearis o comunals a què se’l convoqui, en els quals l’ordre del dia garantirà que l’agenda institucional de temes o qüestions no s’imposa sobre les preocupacions, lluites i necessitats veïnals, prendrà acta i rendirà comptes.

- 5.I. Tot/a regidor/a i càrrec de la candidatura assumirà el compromís prioritari d'atenció a necessitats i lluites socials. En aquest sentit, bé quan se'ls convoqui, bé setmanalment, assistiran a les reunions o assemblees de veïns, de moviments socials o d'entitats del districte per recollir-hi demandes concretes i propostes d'intervenció. Tota negativa o dilatació per raó de força major haurà de ser justificada documentalment per part del regidor o càrrec.
- 5.II. S'habilitaran mecanismes i dispositius col·legiats per gestionar les dificultats i contradiccions que puguin sorgir entre espais i respecte a l'acció política institucional.
-
6. L'incompliment dels principis anteriors implicarà el cessament o renúncia dels càrrecs electes i/o de lliure designació i, en el seu defecte, l'activació dels mecanismes de revocació.
-
7. La principal funció dels càrrecs electes serà la de fomentar, facilitar i practicar un retorn, una devolució o una transferència de poder de decisió a les bases i a les veïnes sobre els afers polítics i quotidians que ens són comuns, així com, per consegüent, obeir els mandats populars concrets i directes, tot esdevenint-ne portaveus i assumint les càrregues de gestió per al seu desenvolupament.
-
8. Per tant, els càrrecs electes i de lliure designació de la candidatura assumiran públicament el compromís de sotmetre's als processos i espais de participació i decisió –acordats per la candidatura– que garanteixin la transparència, la rendició de comptes, la rotació i la revocació (si s'escau, per no complir-los).
-
9. Els càrrecs electes i de lliure designació hauran de comprometre's a retornar el "poder de decisió" al conjunt de la ciutadania, facilitant els dispositius necessaris per fer objectiva i obeir la voluntat popular amb totes les garanties de recursos, pluralisme, temps i mitjans per a la deliberació col·lectiva en igualtat de condicions.
-
10. Es consideraran qüestions de sobirania intransferible o indelegable, respecte de les quals els càrrecs activaran obligatòriament mecanismes de democràcia directa en la presa de decisions, les següents:
- Política d'aliances o acords postelectorals
  - Estratègies, polítiques i projectes de desenvolupament econòmic a la ciutat
  - Política d'inversió pressupostària, selecció i prioritització de projectes a cada barri
  - Usos de l'espai, projectes urbanístics i infraestructures
  - Usos del temps, corresponsabilitat en les càrregues i polítiques d'horaris comercials
  - Política de subvencions
  - Regulació de l'activitat directiva, de la representació política i del personal directiu i eventual: funcions, retribucions, obligacions, incompatibilitats i límits.
  - Iniciatives Populars d'Ordenança: instrument per crear amb la garantia que es respectarà el compromís que en cas de bloqueig al Ple municipal o en cas que ho demani un nombre determinat de veïns, se sotmetrà la proposta o propostes a consulta popular perquè sigui el conjunt de la població qui resolgui (aprovi o desestimi)
-
11. El referèndum revocatori entenem que és una mesura proporcional i eficaç d'obligat consentiment, per a qualsevol càrrec electe o de lliure designació que pretengui i accepti exercir com a tal, que pogués cometre una infracció greu, o l'acumulació d'infraccions que es considerin de grau mig o baix.

Llums i compromisos ètics amb el finançament polític, el finançament social i la reoperativització

---

12. Destinar els excedents derivats dels ingressos institucionals íntegrament a promoure l'autoorganització i l'apoderament popular, sense absorbir els moviments i les lluites en la dinàmica institucional, i no destinar-los mai a pagar deutes prèviament adquirits (punt 10, decàleg codi ètic) Per consegüent, aquests excedents NO hauran de poder servir mai en cap cas al finançament de forces i l'estructura dels partits polítics.

---

13. Gestionar tots els comptes a través d'entitats d'economia social i solidària (sense generar clientelismes; p.10B DCE).

---

14. Que les persones que resultin electes i de lliure designació, com a mínim mentre duri el seu càrrec, cobrin les seves retribucions en comptes d'aquest tipus d'entitats.

---

15. Per garantir la independència política i desvincular-se dels interessos lucratius, NO s'acceptaran en cap cas donacions monetàries d'empreses ni de particulars al capdavant d'aquestes (accionistes o càrrecs de comandament). En cas de produir-se per desconeixement o voluntat aliena a la candidatura, els diners seran retornats.

---

16. Tota despesa en "campanya" o "estructura", tota provisió de béns, materials o serveis, haurà de realitzar-se a través de l'economia cooperativa o de la pròpia autogestió. En cas de no poder-se realitzar per manca d'oferta o per raó de força major, caldrà justificar-ho documentalment i públicament. Les despeses del grup municipal –sobre les quals es disposi d'autonomia o marge d'actuació– també es vehicularan escrupolosament a través de l'economia cooperativa i caldrà justificar-se la raó de força major en cas de no ser possible.

---

17. Combatre, amb tots els instruments possibles, el lucre capitalista en la provisió de béns i serveis, tot recuperant la provisió i gestió directa de serveis bàsics i prioritant (i potenciant) l'economia cooperativa en la resta de provisions municipals.

---

18. Tant si s'està a l'oposició com al govern, s'assumirà el compromís d'impulsar com a prioritat d'acció una reforma estructural de la despesa i la contractació pública per a la provisió de béns i serveis que faciliti la reoperativització de l'activitat econòmica a la ciutat, que prioritzi i faciliti l'accés d'entitats d'economia social en detriment de les empreses capitalistes de dubtoses pràctiques fiscals, laborals i mediambientals, entre d'altres.

---

19. Fer un ús racional i transparent dels recursos públics i denunciar qualsevol abús o pràctica no ètica que detectin en l'exercici de les funcions institucionals d'altri. En aquesta línia, i per tal d'evitar incompatibilitats, actualitzaran cada any la seva declaració de béns i activitats econòmiques i la lliuraran a la candidatura per fer-la pública (P5, DCE)

20. No acceptar tractes de favor i es denunciaran si s'observen, en qualsevol forma i circumstància, a la comissió de garanties que s'estableixi. Renunciaran als regals o privilegis pagats amb diners públics que se'ls puguin oferir per la seva condició i que puguin significar un tracte de favor. Tampoc no acceptaran regals de cap persona, entitat, institució o empresa d'àmbit privat susceptibles de ser considerats suborn, o que tinguin com a objectiu una contraprestació o un canvi de posicionament polític per afavorir interessos aliens a la cosa pública. Si l'oferiment es produís, es faria públic i es prendrien les mesures legals que pertoqués. S'entén com a regal qualsevol donació de diners o d'articles de valor, prestació de favors, descomptes i préstecs avantatjosos. (Punt 6, DCÈ)

---

21. No acceptar, denunciar i treballar per eradicar qualsevol avantatge econòmic o relacional de béns, materials o serveis –inclosos els de formació d'elits d'institucions privades, de mobilitat, etc.

---

22. No s'acceptaran invitacions ni convits de fòrums o institucions privades que no incloguin el cost d'assistència o cobert, el qual serà compensat amb fons públics fins als límits que s'estableixin (sense deure, ni simbòlicament ni materialment, res per haver-hi assistit).

---

23. El finançament de la mobilitat dels càrrecs electes o de lliure designació només s'acceptarà si és en transport públic (títols d'abonament de TMB/ATM) i/o col·lectiu amb una prèvia presentació de factura o tiquet –llevat dels casos en què es justifiqui documentalment el contrari per motius de seguretat vital.

---

24. Tota despesa pública que impliqui cost i contractació externa de l'activitat relacionada amb l'exercici de les funcions de representació o tècniques de lliure designació serà de provisió cooperativa i haurà de justificar-se documentalment d'ofici i públicament en cas contrari.

---

25. Tots els càrrecs electes i de lliure designació del grup municipal es comprometran a facilitar públicament totes les dades que estiguin al seu abast (o que tinguin forma legal d'aconseguir a través d'altres) per a l'elaboració d'auditories ciutadanes.

---

26. Es farà pública mensualment tota la despesa desagregada –inclosa la informació dels proveïdors– que generi el grup municipal i tots els seus càrrecs (electes i de lliure designació) –incloses les despeses de mobilitat, els viatges i els àpats.

---

27. Les agendes dels càrrecs electes i de lliure designació seran públiques i consultables en obert, si bé per garantir la seguretat no ho seran necessàriament en temps real.

---

28. Es faran públiques les declaracions d'ingressos personals, béns i rendiment patrimonial dels càrrecs electes i de lliure designació cada estiu després de la campanya de l'IRPE.

---

29. Es farà pública la no acceptació d'obsequis o oferiment d'avantatges, ni pagats amb fons públics ni de capital privat, i els càrrecs hauran de denunciar públicament tot oferiment, subtil o explícit.

REAPROPIACIÓ COL·LECTIVA I POPULAR DE L'ACCIÓ POLÍTICA

Desprofessionalització, deselitització i dignificació de la política

---

30. Es proposa seguir un criteri de limitació de les “carreres polítiques” –no merament mandats– que contempli i computi les trajectòries polítiques personals i els períodes consecutius amb càrrecs electes i de lliure designació (no només vinculades a una sola institució) per evitar l'acumulació efectiva de poders i rols de representació i acció política institucional. En aquest sentit, es considera prioritària la deselitització professional de la política i posar fi al monopoli d'aquesta activitat en elits delegades de trajectòria dilatada i desvinculada materialment de la vida civil i laboral.

---

31. Es podrà dur a terme la tasca de representants públics –s'entén, d'electes i/o tècnics de lliure designació– durant dos períodes de quatre anys seguits com a màxim, per tal de garantir la necessària renovació dels equips i de les idees.

---

32. Un cop cessats o esgotat el període màxim en el servei públic o en la tasca de representació política, les persones amb càrrecs electes o de lliure designació no podran accedir durant quatre anys a:

- càrrecs o nomenaments en cap organisme públic, cogestionat o privat, que hagi estat creat o supervisat en virtut de les funcions que el càrrec exercit conferia
  - càrrecs electes o de lliure designació en altres institucions polítiques, per tal d'evitar trajectòries de professionalització de la política i l'acumulació temporal de càrrecs polítics.
-

33. Per conseqüent, i per no reproduir el problema que volem evitar, en la confecció de llistes es tindrà en compte la trajectòria política institucional (com a electes i de lliure designació) dels darrers 8 anys per no donar peu ni contribuir *de facto* a “carreres polítiques”. Si una persona hagués exercit durant els darrers 4 anys, el seu límit serien ara quatre més. Si en fossin 8, com a electe i/o de lliure designació, no hi podria accedir fins a les següents eleccions, en cas de no ocupar durant aquest període cap càrrec en altres institucions.

---

34. Per garantir el traspass i socialitzar coneixements, els càrrecs polítics institucionals es comprometran, entre d'altres coses, a assessorar i transferir informació a aquelles persones que els succeeixin un cop conclòs el seu període institucional, i sense retribució monetària.

---

35. En la retribució dels càrrecs de representació ha de prevaldre un criteri de representativitat social respecte de les condicions materials de la majoria de la població i de les classes populars, i que alhora sigui una retribució digna i suficient. Així, el salari net mensual tindrà dos topalls màxims vinculats a les condicions de vida de la majoria social a la ciutat:

- No podrà superar el 6è decil en la distribució de la renda a Barcelona, ni situar-se en el terç de persones amb més ingressos de la ciutat.
  - No podrà ser més de 3 vegades el sou net mensual de l'empleat públic d'un servei bàsic amb menys retribució (tant si la gestió és pública com privada / externalitzada)
-

36. En aquest sentit, un salari net equivalent a 2.5 el SMI revisable cada any creiem que compleix folgadoament ambdós criteris en la societat actual.

---

37. No es retribuïran de forma desigual dos càrrecs per al mateix tipus de funció, amb independència de quina fos la seva situació econòmica anterior.

---

38. Els càrrecs electes i de lliure designació podran rebre compensació econòmica per les despeses de transport públic o col·lectiu ocasionades com a conseqüència de la seva activitat, així com d'alimentació en cas de justificar-se la necessitat i el cost de cada àpat sempre que no superi els límits establerts per als empleats públics.

---

39. Renunciaran als regals o privilegis pagats amb diners públics que se'ls puguin oferir per la seva condició i que puguin significar un tracte de favor.

---

40. Tampoc no acceptaran regals de cap persona, entitat, institució o empresa d'àmbit privat susceptibles de ser considerats suborn, o que tinguin com a objectiu una contraprestació o un canvi de posicionament polític per afavorir interessos aliens a la cosa pública. Si l'oferiment es produís, es farà públic i es prendran les mesures legals que pertorqui. S'entén com a regal qualsevol donació de diners o d'articles de valor, prestació de favors, descomptes i préstecs avantatjats, etc.